

ΥΠΠΟ: Ολοκληρώθηκαν οι μελέτες συντήρησης, αποκατάστασης και ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου, της πλατείας Βαροσίου, στην Έδεσσα

[/ Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Ολοκληρώθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού οι μελέτες συντήρησης, αποκατάστασης και ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου της πλατείας Βαροσίου, στην Έδεσσα, όπου έχουν αποκαλυφθεί τμήματα της διαχρονικής οχύρωσης της πόλης, κατά τη διενέργεια ανασκαφικών ερευνών στο πλαίσιο του έργου της διαμόρφωσης της πλατείας Βαροσίου και των διαδρομών πρόσβασης.

Στόχος των μελετών είναι η στερέωση των καταλοίπων και η ανάδειξή τους με ταυτόχρονη αντιμετώπιση των δομικών και οικοδομικών προβλημάτων και την ενίσχυση της στατικής επάρκειας των τειχών. Η μελέτη συντήρησης περιλαμβάνει περιγραφή και παθολογία των οχυρώσεων και άλλων οικοδομημάτων, δειγματοληψία κονιαμάτων και λίθων καθώς και προτεινόμενες επεμβάσεις αναστήλωσης.

Η **Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη**, δήλωσε: «Οι μελέτες αφορούν στην αποκατάσταση και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου της πλατείας Βαροσίου στην ομώνυμη διατηρητέα συνοικία της Έδεσσας, η οποία αποτελεί την ιστορική συνέχεια της αρχαίας ακρόπολης και του βυζαντινού κάστρου των Βοδενών. Ο **αρχαιολογικός χώρος** περιλαμβάνει τμήμα της διαχρονικής οχύρωσης της πόλης, από την ελληνιστική ως την υστεροβυζαντινή περίοδο. Έχουν ανασκαφεί τμήματα του ελληνιστικού τείχους με τις υστερορωμαϊκές ενισχύσεις του, του παλαιοχριστιανικού προτειχίσματος, καθώς και του υστεροβυζαντινού τείχους. Τα οχυρωματικά έργα είχαν χαρακτήρα αμυντικό και προστατευτικό από την έντονη ροή των υδάτων του Εδεσσαίου ποταμού, που συχνά κατέκλυζαν την περιοχή. Τα κατάλοιπα των οχυρώσεων που αποκαλύφθηκαν βρίσκονται σε αρκετά προβληματική κατάσταση διατήρησης. Εμφανίζουν φθορές, που έχουν προκληθεί από τη φυσική γήρανση των υλικών, αλλά κυρίως από ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως την εκτεταμένη λιθαρπαγή για τη χρήση των υλικών σε νεότερα κτήρια. Ο μοναδικός αυτός επισκέψιμος αρχαιολογικός χώρος εντός της πόλης της Έδεσσας χρήζει συντήρησης και ανάδειξης, καθώς η σημερινή εικόνα, με τα πρόχειρα στέγαστρα και τις ανασκαφικές τομές, δεν τον καθιστά αναγνώσιμο από τους επισκέπτες. Οι προβλεπόμενες επεμβάσεις έχουν χαρακτήρα προστασίας και ανάδειξης των καταλοίπων των οχυρωματικών στρωμάτων και εντάσσονται στο πλαίσιο των έργων πολιτισμού που υλοποιεί το Υπουργείο Πολιτισμού σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους της πόλης και της ευρύτερης περιοχής της Έδεσσας, τα οποία καλύπτουν το φάσμα όλων των ιστορικών περιόδων».

Άποψη του αρχαιολογικού χώρου και της πλατείας μετά την πλακόστρωση

Οι τρεις ενισχύσεις του ελληνιστικού τείχους εμφανίζουν σοβαρά δομοστατικά προβλήματα και μικρά μόνο τμήματά τους βρίσκονται σε σχετικά καλή κατάσταση. Πάνω από τη στάθμη των τειχών, αποκαλύφθηκε τμήμα των θεμελίων και του δαπέδου του μεταβυζαντινού Ναού της Υπαπαντής. Τα αρχιτεκτονικά ευρήματα ματαίωσαν τον αρχικό σχεδιασμό του Δήμου για την ανάπλαση του χώρου και επέβαλαν τη διατήρηση του ανασκαφικού σκάμματος, το οποίο για λόγους ασφαλείας περιφράχθηκε με επιφανειακό λιθόκτιστο τοιχίο. Το 2008, συντάχθηκε νέα μελέτη για την πλατεία Βαροσίου για τη συντήρηση, αναστήλωση και ανάδειξη των οχυρώσεων και των άλλων οικοδομημάτων, η οποία, επίσης, δεν εφαρμόστηκε. Έκτοτε, ο αρχαιολογικός χώρος παραμένει αδιαμόρφωτος, με πρόχειρα στέγαστρα, προσωρινές αντιστηρίξεις και χωρίς ουσιαστική συντήρηση και αποκατάσταση των οχυρωματικών ευρημάτων.

Άποψη του παλαιοχριστιανικού προτειχίσματος

Στις επεμβάσεις αποκατάστασης περιλαμβάνονται, η αφαίρεση των επιχώσεων που καλύπτουν το μνημείο και η διερεύνηση των τμημάτων που θα αποκαλυφθούν, η αποκατάσταση των κατεστραμμένων εξωτερικών παρειών των τοιχοποιιών ώστε οι δύο όψεις της να έχουν παρόμοιο ύψος. Στην περίπτωση του ελληνιστικού τείχους προτείνεται να φτάσει μέχρι και τον δέκατο δόμο. Για τον μεταβυζαντινό Ναό της Υπαπαντής προτείνεται η αποκατάσταση και τοπική ανάκτηση των τοιχοποιιών.

Τμήματα του ελληνιστικού τείχους με τις υστερο-ρωμαϊκές ενισχύσεις του

Επίσης, προβλέπονται η δημιουργία πλατώματος θέασης, η κατασκευή ράμπας στην ανατολική παρειά του σκάμματος, η τοποθέτηση περίφραξης για την προστασία του μνημείου, η εγκατάσταση αναλογίων πληροφόρησης και βάσης για απτικό χάρτη του αρχαιολογικού χώρου. Ο φωτισμός που προτείνεται να τοποθετηθεί διακρίνεται σε φωτισμό ανάδειξης των αρχαιοτήτων και σε φωτισμό ασφαλείας.

Φωτορεαλιστική απεικόνιση της πρότασης αποκατάστασης του αρχαιολογικού χώρου στο Βαρόσι

Φωτορεαλιστική απεικόνιση της πρότασης αποκατάστασης του αρχαιολογικού χώρου στο Βαρόσι

Φωτορεαλιστική απεικόνιση της πρότασης αποκατάστασης του αρχαιολογικού χώρου στο Βαρόσι

Τρισδιάστατη απεικόνιση της πρότασης

Τρισδιάστατη απεικόνιση της πρότασης